

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Noul proiect de lege al chirilor

Ce conține proiectul dlui Voicu-Nițescu

D. Voicu Nițescu, ministrul de justiție, a întocmit proiectul de lege al chirilor. Se pare însă că și acest proiect va fi rețușat în unele părți secundare.

Proiectul conține, în esență, următoarele:

Se prelungeste ocerotirea acordată chiriașilor pe timp de doi ani rămânând ea în cazul când în acest interval, construcția va lua un avânt mai mare și chiriiile se vor normaliza, ocerotirea acordată de lege va putea fi revocată.

Situația funcționarilor publici rămâne neschimbată, adică acea din legea actuală.

Situația chiriașilor nefuncționari va fi modificată radical și anume: noua lege va oceroti numai pe chiriași nevoiași adică pe acei cari au un venit sub 100.000 lei anual. Cei al căror venit trece de această sumă pierd dreptul de până acum și locuințele lor ajung la libera tranzație.

Executarea planului de stabilizare

La ministerul de finanțe a avut loc o importantă conferință între dñii ministru V. Madgearu și Roger Auboin, consilier tehnic pe lângă Banca Națională. În această conferință s'a făcut un examen amănunțit al felului cum se aplică planul de stabilizare precum și măsurile ce urmează a se lua pentru executarea convențiunei dintre ministerul de finanțe și Banca Națională, relativă la efectuarea încasărilor și plăților Statului.

România începe noi tratative comerciale

Ministerul de industrie și comerț strângând tot materialul necesar începerii tratativelor economice pentru încheierea de noi convențiuni comerciale cu diferite alte state, a hotărât ea, în cursul lunii Aprilie, a. e., să se înceapă tratative economice cu Ungaria, Austria și Cehoslovacia. În prima jumătate a lunii Mai se vor începe tratative cu Polonia și în a doua jumătate a lunii Mai cu Norvegia. Cele mai multe din aceste tratative se vor duce la București.

Banca de Credit din Cluj plătește un dividend de 17%

Marele institut financiar „Banca de Credit și Casă de Economii din Cluj” în adunarea generală, care a avut loc Duminică trecută sub prezidenția dlui Ștefan Ugron, în urma raportului direcțiunei prezentat de dl director general Ladislau Bocșancy

a hotărât să plătească un dividend de 17% netto

continuând să se desvolte.

În urma desvolțării ce a înregistrat,

acțiunile de 100 lei valoare no-

minală s'au plasat pe cursul de 170 lei,

justificând încrederea de care se bucură.

La profitul net bilanțul evidențiază 17.506.546.92 lei, din care eu două milioane s'a dotat fondul creanțelor dubioase.

Din profitul net s'a hotărât să se plătească un dividend de 17%.

Frumosul rezultat, pe care l-a înregistrat banca, se datorește chibzuinței conducerei, în fruntea căreia stă dl director general Ladislau Bocșancy.

Aprilis 10-én rendkívüli közgyűlést tart a Timisiana pénzüzet

Ötvenmillió lei értékű, hat százalékos kamatozású elsőbbségi részvények kibocsátását tervezi az igazgatóság

A Timisiana Takarékos és Hitelintézet Rt. igazgatósága aprilis 10-ére rendkívüli közgyűlésre hívta össze a pénzüzet részvényeseit, akik a pénzüzetet további sorsára nézve dönteni.

A közgyűlés első pontja a pénzüzet igazgatósága részéről benyújtott kényszer-egyezségi kérés ratifikálása és valószínűnek látszik, hogy a részvényesek jóvá fogják hagyni az igazgatóságnak ebben a kérdésben tett eddigi intézkedéseit.

Dönteni fog a közgyűlés a Timisiana pénzüzetnek az aradi Victoria, illetve a nagyváradi Bihoreana, esetleg más pénzüzetekkel való fuziója kérdésében is.

Az igazgatóságnak az a terve, hogy felhatalmazást kér a rendkívüli közgyűléstől, amelynek alapján 50 millió lej értékben hatszázalékos kamato-

zású elsőbbségi részvényeket fog kibocsátani, amely részvények ellenértéke tulajdonképpen a fuzióból keletkező új pénzüzet alapítójának bizonyos hányadát fogja alkotni, míg a fennmaradó rész szabadlejegyzésre kerülne.

A rendkívüli közgyűlés fog dönteni a betétek blokálása kérdésében is, illetve abban a kérdésben, hogy a kényszer-egyezségi ajánlatnak a betétesek részéről való elfogadása esetén a Timisiana pénzüzetnél elhelyezett betétek mennyi ideig, milyen mértékben és milyen százaléku kamattal maradjanak lekötöttek. A Timisiana rendkívüli közgyűlése és az azon hozandó határozatok iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg nemcsak a temesvári, hanem az egész lánssági közgazdasági és pénzügyi körökben.

Banca „Timișana” obține concordatul solicitat

Tribunalul din Timișoara a desbătut cererea Băncii Timișiana care, precum se știe, a cerut concordat.

Banca a fost autorizată să adune adeziunile creditorilor până în ziua de 2 Aprilie când Tribunalul se va pronunța asupra cererii.

Bilanțul prezentat de Banca Timișiana are la active 559 milioane 682.000 lei din care însă 250 milioane 800.000 lei sunt creanțe dubioase.

Activul neîndoielnic este trecut cu 312 milioane și 574.000 lei față de un pasiv de 453 milioane lei

A vasut elkészítette a gördülő anyagok leltárát

A vasut autonóm szabályrendeletének értelmében a CFR valamennyi osztálya a vasut vagyónának leltározásával foglalkoznak. A mai napig a vagon és mozdonypark felvételével készültek el és az érdekes statisztikából az alábbi adatok derülnek ki:

A román államvasutaknak van 505 elsőosztályu kocsijuk, 216 első-másodosztályu, 526 masodosztályu, 2151 harmadosztályu, 50 király szalonkocsi, 64 miniszteri szalonkocsi, 13 a nagyvezérkar számára fenntartott szalonkocsi, 14 tolonkocsi, 800 podgyászokocsi és 297 postakocsi.

A vasutnak a fenti személyszállító kocsikon kívül mintegy 35 ezer teherkocsija és közel 3000 különböző kategóriájú speciális teherkocsi, speciális árúk szállítására és mintegy 30 ezer nvitott teherkocsija van. A mozdonyok száma 3845-re rug, amelyek közül 145 keskenyvágányra van építve.

Pascu Valer a kolozsvári árutözsde elnöke

A kolozsvári árutözsde választmányja március 27-én ülést tartott, amelyen az árutözsde elnökévé Pascu Valer nagykereskedőt, alelnökévé dr. Gál Zsigmondot, a Renner Testvérek és Társai Bórgyára Rt. igazgatóját és Pop Severt, az Albina Malom igazgatóját választotta meg. Az árutözsde titkárává Caciula Miklóst, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara vezértitkárá, helyettesévé pedig Tatay Sándor iparkamarai titkárt választották meg.

Az árutözsde választmányát az a cél vezeti, hogy a kolozsvári árutözsde működését minél előbb megkezdhesse, mert a tözsde hiánya már évek óta súlyosan érezhető a gazdasági életben és minden lehető el fog követni, hogy az árutözsde a működéséhez fűzött reménye ket teljes mértékben beváltsa.

SĂPTĂMÂNA

*

Consiliul Casei autonome a drumurilor de Stat a ținut zilele aceste ședință sub președinția dlui I. Cămărășescu, președinte.

S'a discutat oferta societății de construcții de drumuri „Macon” din Franța, pentru modernizarea șoselelor București—Brașov, Ploești—Mizil, București—Fundata (Pitești), București—Alexandria și București—Giurgiu. S'au examinat apoi propunerile Direcției generale a Casei drumurilor pentru repartizarea sumei de 38 milioane lei, destinată reparării podurilor de pe șoselele naționale cum și pentru repartizarea altor 10 milioane destinate pavării șoselelor la ieșirile din centrele cu circulație grea: București, Iași, Cluj și Ploești.

Restul chestiunilor va fi examinat în continuare în ședința ce se va ține Sâmbătă 29 curent.

*

Se știe că cu câteva luni în urmă cartelul fabricelor de cuie de lemn s'a desființat. Ca un rezultat al desființării cartelului, fabricele au pornit între ele o puternică concurență, care a dus la o uriașă scădere a prețurilor; prețurile actuale fiind cu 60 la sută mai mici ca cele de pe vremea cartelului.

Ca o urmare a vertiginosei scăderi a prețurilor, foștii membri ai cartelului Sheo-Peggs au început noul tratative, în vederea reînființării cartelului în scopul de a restabili prețurile untiare pe piață.

*

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escelente.

Zilele aceste s'a întrunit la Camera de comerț și industrie comisiunea însărcinată cu redactarea statutelor Asociației creditorilor, sub președinția dlui Th. V. Orghidan, președintele Camerei de comerț.

Au luat parte dnii Al. Ștefănescu, Gheron Netta, Comsa, Gh. Stănoiu, și dnii Anaite, Fulga și Buschi dela contenciosul Camerei de comerț.

Comisiunea a examinat prima serie de articole din proiectul de statut urmând ca discuția să continue în ședința viitoare care va avea loc Sâmbătă.

*

Fuziunea între Banca anglo-ceshoslovacă Banca de credit din Praga și Banca comercială a Boemiei a fost hotărâtă.

Noua bancă se va numi „Banca anglo-ceshoslovacă din Praga”. Ea va avea un capital de 235 milioane coroane, repartizat în 587.500 acțiuni, de 400 coroane fiecare.

Adunările generale ale celor trei bănci au fost convocate pentru a ratifica fuziunea.

Olvassa a

„Lemnul”-t

Totis Rezső:

„Félreértették a textilkartell intencióit”

Indokolatlan a temesvári textilkereskedők állásfoglalása a kartell ellen

Bánsági textilkereskedelmi körök bizonyos averzióval fogadták a textilgyárak kartellalakulását, mert érdekeik veszélyeztetését látják abban. Erről a kérdéstről nyilatkozik az alábbiakban Totis Rezső belga kir. konzul, a Gyapjuipar vezérigazgatója:

— A temesvári teksztilnagykereskedők állítólagos állásfoglalása annak tulajdonítható, hogy

félreértették a gyárosok megállapodásának intencióit.

Véleményünk különben is elmentés az ókirályságheli és erdélyi nagykereskedők tekintélyes részének állásfoglalásával, mert ezek kifejezést adtak azon óhajuknak, hogy az egyesülésben szintén szerepet kívánnak vállalni. A terv az, hogy a gyárosok egyesülésén belül

létrehozzák a teksztilnagykereskedők konvencióját is.

Ez eredetileg is célja volt a teksztilgyárosoknak, mert intenciójuk nemesak saját iparuk fejlesztése, hanem a teksztilkereskedelem megerősítése is. Hiszen a gyárosoknak érdekük, hogy a nagykereskedők üzletei simán bonyolódjanak le. Ezért a megállapodás létesítésének első feltétele volt, hogy az egyesüléssel megvédjék a nagykereskedők érdekeit

is. Az a kifogás, hogy a nagykereskedőre rótt szigorú kondíciókkal szemben nem szabhat hasonlóan szigorú feltételeket, nem helytálló. Ha a gyárosok a nagykereskedőkkel egyetemben egyöntetűen járnak el, akkor

a most észlelhető visszaságok leküzdhetők lesznek, aminek végeredményben éppen a nagykereskedők látják majd hasznát.

A temesvári kereskedők állítólagos állásfoglalása különben is teljesen elszigetelt, mert a fővárosban éppen a nagykereskedők kívánságára máris megindultak a tárgyalások, hogy ők is belépjenek az egyesülésbe. Ott már megértették annak a nagy előnyét, hogy a nagykereskedők közötti verseny kiküszöbölése üzletük rentabilitásának terhére milyen előnyöket rejt magában.

A gyárosok érdeke ugyanaz, mint a nagykereskedőké

és a temesvári nagykereskedők között is bizonyára tisztázódni fognak a mostani félreértések és megfognak győződni, hogy csakis ezen konvenció létrejöttével lehet megvédeni a nagykereskedők érdekeit is. Kompetens helyen az a vélemény, hogy a nagykereskedők állítólagos állásfoglalása, mielőtt a konvenció lényegét egyáltalán ismernék, felette időelőtti.

Industriașii cer reducerea impozitului pe cifra de afaceri

Declarațiile d-lui Virgil Madgearu, ministrul finanțelor

Zilele aceste s'a prezentat dlui Virgil Madgearu ministrul finanțelor o delegație a industriașilor pentru a-i remite un memoriu relativ la modificarea legii impozitului pe lux și cifra de afaceri. Delegația a fost condusă de d. C. Mircea senator, director general al Ugirului și s'a compus din dnii Butulescu, Lorenzi, Max Așnit, Satinover, dr Bűszörményi și I. Eröss, secretarul general al Ugirului.

Delegația a cerut să se modifice legea pentru încasarea impozitului pe lux și cifra de afaceri, deoarece actuala lege e mai complicată ca legea veche. Asta s'a dovedit în cele trei luni de când este în vigoare. Desigur că la îngreunarea situației a contribuit și faptul că legea n'are încă un regulament unitar de aplicare.

Industriașii plătesc astăzi impozitul după totalul

brut al facturii, nu după suma netă primită.

Registrul special e atât de complicat, încât ținerea lui cere un specialist.

D. Madgearu ministrul finanțelor a răspuns că va examina memoriul. N'a fost în intenția legiuitorului să îngreuneze situația industriașilor, ci

numai să găsească baza reală de impunere.

Nu poate promite o modificare imediată, însă în ce privește normele de aplicare e dispus să facă unele înlesniri. Astfel este gata să prelungească cu o lună termenul de introducere a registrului special.

D. Madgearu a propus ca în acest interval, industriașii să-și înainteze un proiect de registru simplificat.

A H É T

*

A legutóbbi minisztertanácson Madgearu pénzügyminiszter betérjesztette a számvevőszék működéséről szóló törvény 83. szakaszának módosító javaslatát, amely a tisztviselők működésére vonatkozik.

Raducanu munkaügyi és népjóléti miniszter az építkezés támogatásáról és az autonóm építkezési intézet felállításáról szóló törvényjavaslatot ismertette, majd dr. Moldovan Iuliu egészségügyi alminiszter a kábítószer forgalmáról terjesztett elő törvényjavaslatot.

*

A bécsi Kreditorenverein, amely 1870-ben alakult és szervezetét az utódállamokra is kiterjesztette, hatvan éves fennállása alkalmával az egyes államok hitelezői védegyleteinek bevonásával nemzetközi hitelvédelmi kongresszust rendez, amely folyó évi május 31—június 3-ika között fog Bécsben lezajlani. A kongresszus egyrészt a hitelvédelem körébe tartozó törvényhozási, jogi és gazdasági kérdéseket, másrészt az egyes hitelezői védegyletek között indokolt esetekben szükségessé váló kollaboráció módozatait fogja megbeszélni. A kongresszus nagyszabásúnak ígérkezik, mert több állam jelentette be részvételét. A kongresszust előkészítő bizottság tagjaul a Romániai Hitelezők Védegylete részéről Comsa Ionel szenátort, a védegyelet elnökét kérték fel.

*

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

Jelentettük, hogy a Shoe-Peggs, az erdélyi és bánáti faszergyárak kartellje felbomlott. A meginduló verseny következtében az árak a kartellárak 60 százalékára estek vissza. Az árharc az egyes gyárak között változatlanul tart, ami a termelés rentabilitását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. Értesüléseink szerint a Shoe-Peggs volt tagjai között komoly tárgyalások indultak meg arra vonatkozólag, hogy a verseny kikapcsolása céljából egységes és a mainál magasabb árakat állapítsanak meg.

*

A mintakártyaalapon működő szövet- és szabókellékkereskedelmi vállalatok között tárgyalások indultak meg egy szakmai kartell felállítására, amelynek útján a kihitelezési kondíciókat egységesen állapítanák meg. A kartellben a brassói Vestis r. t. valamint a Szász Ödön r. t. és a Corvin r. t. kolozsvári cégek fognak résztvenni.

Az új lakbérleti törvény

Az új lakbérleti törvény elkészült. A javaslatot Voicu Nitescu igazságügyminiszter bemutatta a legutóbbi minisztertanácson, amely azt approbálta.

Voicu Nitescu kijelentette a lapok képviselői előtt, hogy az új törvény — épügy, mint az előző lakbérleti törvények — megfelelő új terminust fog megállapítani a lakberek letételére. Azok tehát, akiknek szerződését a javaslat meghosszabbítja, nem fognak szenvedni a lakberek be nem fizetése miatt. Ami a lakberek nagyságát illeti, az Adeverul értesülése szerint a jelelegi javaslat meg fogja hagyni az elmúlt évi törvényben megállapított béreket, a lakók csaknem összes kategóriái számára.

Lefoglalták az aradi Ipar- és Népbank értékeit

Spitz Sándor aradi fakereskedő, a megszűnt Ipar- és Népbank főtisztviselője, keresetet indított az intézet ellen elmaradt nyugdíjáért. Spitz még évekkal az összeomlás előtt ment nyugdíjba és rendszeren is kapta illetményét mindaddig, amíg a bank fizetési nehézségek közé nem jutott. A felszámoló bizottság, amely a fizetéseket beállta után az ügyek vezetését kézbevette, nem folyósíthatta tovább a tisztviselő nyugdíját, miután nem érezte magát erre felhatalmazottnak. Spitz Sándor erre pert indított a törvényszéken az intézet ellen, amit meg is nyert.

A bíróság jogosnak találta követelését és az ítélet jogerőssé vált, aminek következtében a tisztviselő most törvényes uton akarta követelését behajtani. Különböző nehézségek merültek azonban fel, míg ma délelőtt hatósági végrehajtó jelent meg az Erdélyi Hitelbank épületében levő Ipar- és Népbank felszámoló irodájában és ott lefoglalt tízezer lej készpénzt, nagyobbösszegű váltókat, továbbá a Népbanknak a Hitelbanknál levő félmillió folyószámláját Spitz Sándor megítélt nyugdíjának a fedezésére. Jogászörökben nagy érdeklődéssel várják az ügy további fejleményeit.

A temesvári tőzsde

A temesvári tőzsde-szindikátus megkezdte működését a temesvári kereskedelmi és iparkamara palotájában. Az 1929. évi augusztus 13-iki tőzsdetörvény 80. és 105. szakai értelmében az állam, közigazgatási intézmények megbízásából adott műveletek a szindikátus útján eszközölné, ugyancsak a bíróságok által elrendelt vétel és eladás műveletei, valamint a magánosok által az árfolyam különböző megállapítására vonatkozólag kért eladások és vásárlások.

Adunarea generală a Băncii Blank**Declarațiile d-lui Aristide Blank**

Sâmbătă d. a. a avut loc adunarea generală a Băncii „Marmorosch Blank et Comp.”.

Sedința s'a deschis sub președinția dlui Victor Romniceanu, asistat de întreg consiliul de administrație.

În afară de un foarte mare număr de funcționari, se remarcă prezența a numeroase personalități din lumea politică și financiară printre care enumărăm pe dnii Aristid Blank, Söpkez, Argetoianu, Răducanu ministrul muncii, foștii miniștri: Duca, dr. Lupu, Franașovici, Mihai Popovici, Grigore Iunian, Tătărescu, general Mircescu, Grigore Filipescu, profesor Cantacuzino, Budurăseu, Osiceanu, general Condeescu, Romulus Voinescu, dr. Bărdescu etc.

Cel dintâi ia cuvântul președintele d. Victor Romniceanu, care arată că în ultimul timp, banca a avut să încerce un doleu profund prin pierderea lui Mauriciu Blank, administratorul delegat și vicepreședintele băncii. Mauriciu Blank, rămâne, prin întreruptele sale însușiri, prin iubirea sa de țară, prin bunătatea și blândețea lui mai mult decât un exemplu. El este și va fi un simbol. Numele lui rămâne vecinic legat de tot ce a fost operă economică, umanitară și politică, în această țară. Cu o dureroasă emoțiune și cu adâncă venerațiune ne închinăm în fața memoriei lui. Aproape în același timp, banca a fost din nou greu încercată, prin încetarea din viață a vice-

președintelui Mihail Săulescu, care cu priceperca sa osebită și cu afabilitatea caracterului său a fost un prețios colaborator timp de aproape un sfert de veac. Ii se va păstra o neștearsă amintire.

După evocarea celor doi mari dispăruți, se intră în ordinea de zi. Se votează prin aclamație — de cei prezenți — raportul consiliului de administrație bilanțul, contul de profit și pierdere și raportul cenzorilor.

D. Aristide Blank declară următoarele:

— Acum trei săptămâni, printr-o alarmă, asupra cauzelor sau originii căreia nu insistăm, s'a produs o avalanșă de cereri de restituiri ale deponenților acestei bănci.

Banca Marmorosch Blank înarmată contra oricărei eventualități

a putut face imediat față la toate cererile de restituiri la vedere sau pe termen și pentru orice sumă, indiferent de mărime. Timp de patru zile ghișeurile băncii au stat deschise la dispoziția publicului deponenți, până când alarma a fost potolită, dovedindu-se atât de puțin fondată.

Banca a fost în stare să facă față tuturor cererilor, în momente atât de grele financiare,

când pentru un alt institut de credit mai puțin solid și înarmat, ar fi putut însemna un dezastru.

Az Aradvidéki Erdőkitermelő Rt. felszámol

Arad egyik jelentős favállalata, az Aradvidéki Erdőkitermelő Rt., amely 1920-ban alakult meg 6 millió lej részvénytőkével, a faipari dekonjunktura következtében elhárította felszámolását és az április 14-én tartandó rendes évi közgyűlésen javasolni fogja az igazgatóság a közgyűlésnek a vállalat feloszlását és a felszámolók kinevezését.

A vállalat felszámolása annál is inkább meglepő, mivel

az Aradvidéki Erdőkitermelő Rt. a kedvezőtlen konjunktura ellenére is múlt évi mérlegét 728.274 lej tiszta nyereséggel zárta 6 millió lej részvénytőke és 1.584.766 lej tartalékok mellett. Az esetben, ha a vállalat közgyűlése a felszámolás mellett fog állást foglalni, úgy a vállalat hitelezői, mint részvényesei teljes kielégítésre tarthatnak számot, mivel az aktívák bőven fedezik a passzívákat.

ROSENFELD JENŐ**gyapotosztálya****Târgu-Mures****Cluji Ierakat:****Telefon 2-16****E. BISCHITZ, Cal. Reg. Ferd. 40****Állandóan raktáron
fehér és nyers szövőfonalak és fejtők****Eladás csak nagyban.****Növelik a cukorrépa-termelést**

A kereskedelmi minisztériumban ülésező cukorbizottság szombaton befejezte tanácskozásait. A bizottsági tárgyalásokon a cukorgyárosok, a cukorrépa-termelők, a kereskedelmi, a földművelésügyi minisztériumik és a kereskedelmi kamarák szövetségének megbízottai vettek részt: Szombaton az utolsó bizottsági-ülésein irásba foglalták a vegyes bizottság határozatait, mely főbb pontjaiban a következőket tartalmazza:

1. A tavalyi 36 ezer hektár helyett az idén 44 ezer hektár cukorrépa fogynak termelni Romániában.

2. A cukorrépa hivatalos beváltási ára ugyanaz marad, mint tavaly volt, vagononként 11.300 lej.

3. A cukor eladási ára változatlanul a tavalyi marad.

MEGHIVÓ.

A „Râul-Alb“ S. A. pentru Industria Lemnului (Fehérvizi Faipar Rt.) XXI. évi rendes közgyűlését folyó év április 17-én, csütörtök délelőtt 10 órakor fogja Clujon, Str. Memorandului Nr. 8. (volt Unió-utca) levő hivatalos helyiségében megtartani.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az üzletéről.

2. Határozathozatal a mérleg megállapítása és a tiszta jövedelem felosztása iránt.

3. Négy felügyelőbizottsági tag megválasztása egy évre.

4. Esetleges indítványok.

Ezen közgyűlésre a tisztelt részvényeseket azon figyelemzetéssel hívjuk meg, hogy az alapszabályik 10. paragrafusa értelmében csak olyan részvényes gyakorolhatja akár saját személyében, akár meghatalmazottja által szavazati jogát, aki részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlést megelőző nap délután 5 óráig a vállalat pénztáránál Clujon letétbe helyezte. A mérleg- és eredmény-számlák a tisztelt részvényesek által a hivatalos órák alatt a részvénytársaság hivatalos helyiségében (Cluj, Str. Memorandului Nr. 8.) bármikor megtekinthetők.

Cluj, 1930. március 20.

Az igazgatóság.

Csökkentik a gabona vasuti fuvardíját

A CFR autonom tanácsa a készülöben levő vasuti teheráru díjszabásban több lényeges újítást vezet be. Az új tarifa a gabonaműek számára külön rendszert állapít meg. A tervezet szerint a gabonakampany idején a termés leszállítására a célból összeállított szerelvényeket helyeznek forgalomba. A gabonaműek fuvardíját a jelenlegi szállítási díjakhoz viszonyítva 25 százalékkal csökkentik.

519 kényszeregyezési kérés

Az igazságügyminiszterium statisztikát készített az új kényszeregyezési törvénynek a múlt év szeptemberében történt életbeléptetése óta a múlt évi december 31-ig kötött, illetve bejelentett kényszeregyezésekről. A kimutatás szerint az új kényszeregyezési törvény életbeléptetése óta Romániában 519 kényszeregyezési kérést nyújtottak be, amely területek szerint a következőképpen oszlott meg: a régi királyságban 331, Besszarábiában 17, Erdélyben 146, Bukovinában pedig 25 kényszeregyezési kérést adtak eddig be. Az 519 kérés közül 78 hivatalból visszautasított, 24 kérést a hitelezők utasítottak vissza, 65 kérést pedig visszavontak. A benyújtott kérések közül 223 végleges elintézészt nyert, 227 elintézészt pedig most van folyamatban. A legtöbb kérést Ilfov vármegyéből nyújtották be, számszerint 12 kérést nyert, 11 kérést pedig elintézészt nyert hatvanöt kényszeregyezési kérésben a passzívák összege 458 millió 491.368 lej, míg az aktívák összege 472 millió 72.778 lej volt.

MEGHIVÓ.

A Bürger Albert Sörfözde Rt. t. részvényesei a Tg.-Muresen Str. Berariei No. 1. szám alatti iroda helyiségében 1930 évi április hó 27. napján d. e. 11 órakor megtartandó évi rendes közgyűlésére tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1929. évi üzletéről, a zárszámadások előterjesztése és a nyereség felosztására vonatkozó indítvány.
 2. A felügyelőbizottság jelentése.
 3. Határozathozatal a nyereség felosztása, ugyiszintén az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény megadása tárgyában.
 4. Az igazgatóság megválasztása.
 5. A felügyelőbizottság megválasztása.
 6. Indítványok.
- Az alapszabályok 13. paragrafusa értelmében a közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek tartoznak részvényeiket legkésőbb 1930. évi április hó 24-ig a részvénytársaság pénztáránál elismervény ellenében letenni.
- A zárszámadás, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a részvénytársaság hivatalos helyiségében d. e. 8-12-ig a t. részvényesek által megtekinthetők.
- Târgu-Mures — Marosvásárhely, 1930. évi március hó 26-án.

Az igazgatóság.

Olvassa a

Lemnul-t

Băncile Fuzionate din Oradea au realizat un profit net de peste 14 milioane

Băncile Fuzionate din Oradea și-au avut adunarea generală în foarte frumoase cadre,

înregistrând un profit net de 14½ milioane lei

cu un capital de 60 milioane și rezerve de 13 milioane.

Raportul direcțiunii a fost citit în ungurește de dl director general Popper, căruia i-se revine meritul pentru rezultatul obținut. Românește l-a citit dl. substituit de director general Ionel I. Seitan care de aseme-

nea are mari merite în rezultatul obținut.

Adunarea generală încheiere și-a exprimat

satisfacția față de Banca Națională,

care cu reesecontul acordat, a dat posibilitate Băncilor Fuzionate, ca să-și continue politica de mobilitate.

Raportul cenzorilor a fost citit în ungurește de către dl Coloman Thury, iar în românește de către dl Teodor Papoudf.

Banca de Agricultură din Cluj și-a intensificat legăturile cu străinătatea

Banca de Agricultură din Cluj, în adunarea generală, care a avut loc sub prezidenția dlui conte Coloman Béli și-a prezentat gestiunea anului trecut prin dl director general Iuliu Ferenczy.

Institutul și-a afiliat „Casa de Ajutorare din Aiud”

continuând să se estindă și totodată și-a intensificat legăturile

cu străinătatea

prin „Banca Anglo-Ungară”.

Adunarea și-a exprimat satisfacția pentru

buna conducere a institutului, reelegând în consiliul de administrație pe dnii H. Kálmán și Paul Badó dela Banca Anglo-Ungară și Vilhelm Hevesi inginer în Cluj, al căror mandat a expirat.

Industria forestieră din Călățele în 1929 a înregistrat o rentabilitate de 25 procente

„Industria forestieră din Călățele” în bilanțul din 1929, cu un capital de 10 milioane și rezerve de 1.267.879.35 lei,

evidențiază un profit net de 2 milioane 824.730.74 lei,

înregistrând o rentabilitate de 25%. Industria forestieră și-a încheiat favorabil bilanțul, cu toată

deconjunctura, care a continuat să se mențină

pe piața forestieră.

Întreprinderea la imobile evidențiază 140.250.42 lei, iar la instalații,

clădiri și unelte 1.968.788.86 lei, la aranjament 4.052.065.26 lei, la efecte 300.637.56.

La portofoliul cambiilor are 505 mii 164.17, la al debitorilor 6 milioane 186.150.78 lei, iar la al creditorilor 32.243.905.91 lei.

Activele în bilanț se cifrează la 47.572.131.58 lei,

cu 12½ milioane mai mult, decât în anul trecut,

pe când profitul este de două ori mai mare decât anul precedent, având la profitul brut 9.218.351.35 lei.

Banca Ardeleană își sporește capitalul la 100 milioane

Banca Ardeleană în adunarea generală, care a avut loc sub prezidenția dlui Bela Wass, a hotărât ca din profitul net de 20.049.257 lei să plătească un dividend de 12% pentru fiecare acție.

Raportul direcțiunii și cenzorilor a fost primit cu unanimitate de adunare, dându-se descărcarea cuvenită.

În adunarea generală convocată s'a mai hotărât și

sporirea capitalului dela 80 la 100 milioane

ca să fie în proporție cu dezvoltarea băncii.

Adunarea și-a exprimat recunoștința dlui director general Bartolomei Hargitay, care a condus institutul spre satisfacția tuturor și a ratificat fuziunea cu „Banca de Industrie și Comerț din Carei”.

Inlesnirile cerute de industriași și comercianți

Dl Manoilescu dela dl Maniu a cerut remedieri

Dl M. Manoilescu președintele Uniunii Camerelor de Comerț și Industrie s'a prezentat Joi dimineață dlui Iuliu Maniu președintele Consiliului de Miniștri căruia i-a făcut o amănunțită expunere a situației prin care trece comerțul și industria. Dl Manoilescu a rătat dlui prim-ministru, că se simte o imperioasă necesitate a rezolvării următoarele probleme, care interesează comerțul și industria:

1. Reforma indicată a impozitelor

directe pentru micii comercianți și industriași și înființarea unui impozit pe baza unei impuneri pe clase.

2. Reducerea taxelor pe brevetele de bănturi și întocmirea surplusului printr'un supliment de taxe pe consumație.

3. Reducerea taxelor pe drumuri.

D. M. Manoilescu a mai cerut desființarea taxelor comunale nelegale și reducerea taxelor de export la cereale cu 50 la sută,

pentru a se putea înlesni exportul. In memoriul înmănat de d. M. Manoilescu, se mai vorbește și de legea construcțiilor și se cere amânarea legii asigurărilor sociale, ca neoportună în momentul de față.

D. Iuliu Maniu, președintele consiliului de miniștri, a declarat că va aduce aceste deziderate în discuția delegației economice a guvernului.

In ce privește achitarea impozitelor, dl M. Manoilescu președintele Uniunii Camerelor de comerț a propus

împărțirea comercianților în 10 clase,

după felul comerțului și extinderea ce o are acel comerț, urmând a se fixa impozitul după clasa din care face parte acel comerciant.

Împărțirea pe clase a comercianților ar urma să fie făcută de camerele de comerț de comun acord cu delegații fiscalului. Reprezentanții Sfatului Negustoresc au propus împărțirea comercianților numai în 7 clase. Urmează să se studieze care propunere trebuie adoptată pentru a armoniza atât interesele fiscalului, cât și acele ale comercianților.

D. Iosif LaLzăr a propus ca toți comercianții, fără deosebire, să fie impuși la patentă fixă, și nu până la un quantum de 400.000 lei anual pentru a nu se crea animozități printre diferite categorii de comercianți.

Nu vor fi impuse la patentă fixă societățile anonime, la impunerea cărora să se introducă oarecare corective.

Deoarece împărțirea comercianților în clase necesită timp și pentru ca Statul să-și poată încasa la vreme impozitele cuvenite, ar urma ca pe anul 1930 să se aplice comercianților impunerile din anul trecut cu un spor potrivit.

Nouile impuneri cu patentă fixă vor trebui aplicate anul viitor.

A CFR leszállította a kelet felé irányuló romániai exportliszt vasuti tarifáját

A CFR igazgatótanácsa elhatározta, hogy az Orient felé exportálásra kerülő lisztszállítmányok fuvardíját ötszázalékkal leszállítja. Ezt a kedvezményt csak a 300 kilométernél nagyobb távolságra Konstancaán keresztül Egyiptom felé irányuló lisztszállítmányok fogják élvezni, a folyó évi augusztus hó 15-ig, a mikor is a fuvardíjkezdés mérv automatikusan megszűnik.

!)

Pyram-Pasta tubusban fényesíti és festi a legkényesebb cipőket

„LEDA” Timișoara.

Autókat, bőröket, tömegárut legjobban a „LEDA” vegyszeti gyár által készített „CELLOLEDIN” Spritzlakkal festhet.

) Kérjen ajánlatot.

„LEDA”

fabrica de prod. chimice s. a. TIMIȘOARA

Conrad Ottó és Rubinstein Brunó az Erdélyi Bank és Takarékpénztár közgyűlésén

Százmillió lejre emeli alaptőkéjét az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt.

A Nagykarolyi Kereskedelmi és Iparbank fuziónál az Erdélyi Bankkal — Rubinstein Brunó vezérigazgató nyilatkozata

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. március 27-én tartotta meg 35. évi rendes közgyűlését gróf Wass Béla földbirtokos elnökletével és a részvényesek nagy érdeklődése mellett. A közgyűlésen a romániai és külföldi közgazdasági és pénzügyi élet több kiünősége is megjelent, így többek között Conrad Ottó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója, Bruno Rubinstein, a Banca Chrissoveloni vezérigazgatója és mások.

Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését a közgyűlés dr. Csifó Salamon indítványára egyhangulag tudomásul vette, megadta a felmentvényt és elhatározta, hogy

a 20 millió 49.257 lej tiszta nyereségből részvényenként 12 százalék osztalék kerüljön kifizetésre.

A közgyűlés elismerését fejezte ki az igazgatóságnak és Hargitay Bertalan vezérigazgatónak a pénzügyi tisztviselői nyugdíjalapjának megteremtéséért, amely célra 2 millió 500.000 lejt fordítanak a tiszta nyereségből.

A közgyűlés elhatározta, hogy az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. alaptőkéjét

80 millió lejről 100 millió lejre emeli fel és fuzionáltatja a Nagykarolyi Kereskedelmi és Iparbankot,

amely pénzügyi tisztviselői már eddig is az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. érdekközösségébe tartozott.

Az alapszabályok megtelevő módosítása után a közgyűlés a felügyelőbizottság tagjaiul újabb egy évre egyhangulag megválasztotta a következőket:

Gróf Horváth-Tholdy Rudolf földbirtokost, Bernát Mór nyomdatulajdonost, Fricrich Katt, a Banca Chrissoveloni cégjegyzőjét, dr. Podovszky Józsefet, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank cégjegyzőjét, báró Rudnyánszky Lajos földbirtokost és id. Vikol Kálmán nyug. árvaszéki elnököt.

Dr. Kiss Mór javaslatára a közgyűlés jegyzőkönyvi közönetet szavazott az Erdélyi Bank és Takarékpénztár 1929. évi respektábilis eredményeiért az igazgatóság és felügyelőbizottságnak, Hargitay Bertalan vezérigazgatónak és a pénzügyi tisztviselőkarának.

A közgyűlés után munkatársunk kérdést intézett Rubinstein Brunóhoz, a Banca Chrissoveloni vezérigazgatójához, hogy Románia előreláthatólag mikor fogja vajjon végrehajtani a gazdasági élet tényezői

részéről régóta várt kamatláb-mérséklést.

Rubinstein vezérigazgató a következőket válaszolta:

— Románia gazdasági és pénzügyi életének vezetőit hivatalosan is hosszú ideje foglalkoztatja már a bankráta leszállításának és ezzel kapcsolatosan a termelés megolcsóbitásának kérdése. — Számos konferencián vettem részt, amelyeken kifejtettem álláspontomat ebben a kérdésben és közöltem a véleményemet Madgearu pénzügyminiszterrel, Burileanu bankkormányzóval és Charles Risttel.

— Véleményem szerint

Romániában a kamatláb-mérsékléseknek kérdése más szempontokból esik elbírálás alá, mint külföldön.

Külföldön főként két tényező szabályozza az hivatalos kamatláb kialakulását: az aranyforgalom és a magánhitelek kamata. Romániában viszont tényleges aranyforgalom nincs, a magánhittel pedig legtöbbször az uzsora határait érintve kerül kielégítésre. Romániában a hitelélet és a kamatláb kérdése szoros összefüggésben van azzal, hogy a Banca Nationala milyen mértékben fogadja el visszlezámitolásra a pénzügyi tisztviselői váltókat és lényegesen kisebb a Spannung, mint külföldön.

Bukaresti nagybankok kénytelenek éppen a hivatalos kamatláb miatt még

ma is 13—15 százalékos kamattal dolgozni,

míg vidéken lényegesen magasabb a normálisnak és szolidnak mondott kamatláb.

— Feltétlenül szükséges, hogy a külföld bizalma megerősödjék Románia felé, mert a bírósági és peres eljárás lassúsága, a végrehajtható ítéletek, meghozatalának késedelmessége, a kényszeregyezségi törvény jelenlegi formája még mindig utját állják a külföldi tőke, az olcsó pénz romániai beözönlésének. Sok függ attól is, hogy milyen mértékben lehet az export fokozására kidolgozott terveket a gyakorlatban megvalósítani.

— Kétségtelen, hogy a külföld bizalma megerősödött Romániával szemben, számos tényezőtől függ azonban az, hogy ez a bizalom fokozódik-e,

a külföldi tőke nagyobb arányú érdeklődést vállaljon Romániában és ezzel megnyíljen az olcsó pénz lehetősége.

— Véleményem szerint — fejezte nyilatkozatát — a Banca Natională sem zárkozhatik el már sokáig a hivatalos kamatláb leszállítása elől, április hónapban feltétlenül mérséklődni fog Romániában is a hivatalos bankráta, előreláthatólag azonban nem olyan nagy mértékben, mint külföldön, de kétségtelen, hogy a hivatalos kamatláb csekély mértékű leszállítása is jótékonyan fog hatni Románia gazdasági és pénzügyi életére.

Situația concordatelor preventive

Câte cereri s'au înregistrat și s'au rezolvat în patru luni

Suntem în măsură să dăm câteva date interesante despre situația concordatelor preventive dela Septembrie când legea a intrat în vigoare și până la 31 Decembrie trecut.

Cereri înregistrate 519 în toată țara și anume în Vechiul regat: 331, în Basarabia 17, în Transilvania 146, în Bucovina 25.

Din aceste cereri au fost respinse din oficiu 78, au fost respinse la omologare 24 și retrase 65. Din totalul cererilor înregistrate, 65 au fost respin-

se la omologarea definitivă.

Cele mai multe cereri au fost înregistrate la Ilfov: 104. Urmează Covurlui cu 54 cereri.

Din totalul cererilor înregistrate au fost rezolvate 223 și nerezolvate 227.

Din cererile de concordat preventiv omologate, 65 au avut un pasiv de 458.491.368 lei și un activ 472.072.778.

Activul a fost de 222.631.913 lei avere mobiliară (mărfuri și avere mobiliară (mărfuri și creanțe).

DIANA sósorsesz, vezérképviselő „GEA“ KRAYER. Főlerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

FIGYELŐ

*

Megszűnik a spekulatörvény

A tisztességtelen kereskedelmi versenyt megszüntető törvénytervezet már a parlament előtt fekszik és azt még ezen az ülészen letárgyalják.

A törvény, amint azt megírtuk, gyökeres reformokat hoz és mindenkorra megszüntetik a zugkereskedelmet. Különösen Bukarestre nézve fontos ez a törvény, ahol minden napos eset, hogy az árveréseken olcsó áron megvett árut az alkalmi árusok potom áron adják el az utcán. Így például egy harisnyakereskedő megfigyelte, hogy üzlete előtt egy rosszul öltözött ember a műselyemharisnya párját 40—50 lejért adta, ugyanakkor, amikor ő hasonló minőségű árut 120 lejért kénytelen árusítani, mert a vám és horribilis adó miatt nem képes olcsóbb árat megszabni. Ilyen körülmények között a tisztességes és hatalmas rezszivel dolgozó cégek kénytelenek tönkremenni és a törvény elsősorban ezeket akarja megvédeni a zugkereskedőkkel szemben, akiket rendkívül szigorúan sújt ezentul. De szabályozza az új törvény a végeladásokat, a megtévesztő reklámokat és a házalást is, miután ezen a téren rengeteg visszaélés történik.

A legfontosabb rendelkezése azonban az új törvénynek kétségtelenül az lesz, hogy életbelépésével egyszer és mindenkorra megszűnik a spekulatörvény, amely így teljesen hatályát veszti. Ezzel a kereskedelem felszabadult, a korlátozások eltűnnek és ha a jövőben kivételes esetek alkalmával szükségessé válnék a maximumálás, úgy itt döntő szerep jutna az Iparkamaráknak, amely elsősorban a kereskedők érdekeinek figyelembevételével szabályozza az árakat. A tisztességtelen kereskedelmi verseny megszüntetéséről szóló törvényt még ebben az ülészen letárgyalják és így az rövidesen életbe lép.

Dezavualás?

Küldöttség járult Madgearu pénzügyminiszter elé, amelyet Kun Richárd, az Erdélyi és Bánsági Kereskedők Szövetségének elnöke vezetett. Kun Richárd bejelenti, hogy az erdélyi és bánsági kereskedők körében az adózások miatt szintén nagy az elégedetlenség, azonban az itteni kereskedők megelégednek a törvényes eszközök igénybevételével és nem nyulnak a sztrájk fegyveréhez. Kun Richárd ezután hangoztatta a pénzügyminiszter előtt, hogy az Erdélyi és Bánsági Kereskedők Szövetsége távol áll a Sfatul Negustoresc akciójától. Ez a bejelentés erdélyi kereskedő körökben nem keltett valami nagy szimpátiát. A Sfatul akciójának dezavualását látják benne, ami nyugodtan elmaradhatott volna.

„A gyárosok élni akarnak alkotmányos jogaikkal“

A bánáti gyáriparosok szövetségének memorandumuma a luxus és fényüzési adótörvény ellen

A bánáti gyárosok szövetsége részletes memorandumot dolgozott ki, melyben a luxus és forgalmi adó anomáliáira mutat rá és elhatározta, hogy a memorandumot küldöttség útján fogja eljuttatni Bocu Sevérhez, a bánási kormányzó ság direktorához. A memorandum részletesen felsorolja azokat a bajokat, melyeket az új adótörvény a gyakorlatban okoz a termelésben.

Mialatt az ipar minden vonalon a racionalizálásra törekszik és adminisztrációját a leg egyszerűbb átírási-könyvelési rendszerre fekteti, az új luxus és forgalmi adó több külön könyv vezetését igényli. A nyugati államokban, ahol ilyen adónemek léteznek, azt egyszerűen külön e célra készült bélyegek felragasztásával intézik el, míg Romániában egy rendkívül bonyolult és

külön szakembert igénylő eljárás szükséges a luxus és forgalmi adó lerovásához.

A memorandum különböző módosításokat ajánl a sérelmek kiküszöbölésére.

1. Kéri, hogy a jelenlegi eljárás helyett, amely a beérkezett nyersanyag és termelés ki mutatóit veszi az adó alapjául, egyszerűen a számlák nyilvántartása használtassék, melyek alapján havonta egyszer történjék az adó elszámolása. Miután a törvény szelleme az eladást veszi alapul, úgy ez a módosítás is megfelelne a törvény szellemének.

2. A vállalatok egy része jelenleg az u. n. középérték alapján egy bizottság becslése szerint fizeti adóját. Ez a Bukarestben székelő bizottság az egész országra érvényesen alapítja meg a középértéket, bár ez helyenként 3-4-500 százalékkal eltér a helyi viszonyoknak megfelelő értéktől és így ezen vállalatok túlfizetik adóikat. A memorandum kéri, hogy ezen vállalatok is számláik után fizethessék a luxus és forgalmi adókat.

3. Igazságtalan rendelkezés az, hogy a 140334 sz. miniszteri rendelet előírja, hogy az adót a teljes számla értéke után kell fizetni és így külön meg van adózva a szállítás, csomagolás, bélyeg költség is.

4. Még súlyosabb igazságtalanságot tartalmaz a 40348 sz. miniszteri rendelet, mely szerint a kereskedelemben szokásos levonásokat, rabtatokat, és kasszascontókat nem lehet figyelembe venni. Ennek alapján az adózó olyan összegek után is köteles adót fizetni, melyeket tehát meg sem kap.

5. Egészen furcsa ellentétet tartalmaz a törvény hetedik paragrafusa, mely úgy ren-

delkezik, hogy az adó nyilvántartásához szükséges speciális-regiszter csak évente egyszer adható ki. A vállalatok nem tudhatják, hogy a következő termelési évben hány regiszter lapra van szükségük. Miután pedig e nélkül szigorú büntetésben részesülnek, ha valamilyen oknál fogva kifogynak a regiszter lapjai, a hatóságok kényelme folytán egyszerűen beszüntetik üzemüket míg az új esztendőben új regisztert kaphatnak.

6. A legképtelenebb intézkedés a törvény 15-ik paragrafusa, mely kimondja, hogy felebbezés esetén nem lehet a bírságokat leszállítani vagy engedni még az esetben sem, ha a bíróság megállapítja, hogy tévedés történt visszaél-

si szándék nélkül és ez csupán csak az esetben történhet, ha kimutatható, hogy a bírságot a törvény intézkedésével elmentésben szabták ki.

E furcsa intézkedéssel szemben a bánáti gyárosok azt kérik, hogy végső esetben élhessenek alkotmányos jogukkal, a felebbezéssel és hogy a bíróság hozhasson felmentő ítéletet, ha megállapítást nyer, hogy a bírsággal sújtott cég nem bűnös. Utal a memorandum arra, hogy a független bíróság elegendő garanciát nyújt arra, hogy a bűnösök elnyerik visszaélések esetén büntetésüket, másrészt ilyen intézkedés a bíróságra is sértő.

A bánáti gyárosok biznak abban, hogy memorandumuknak sikere lesz.

„Kronstädter Allgemeine Sparkassa“ are la depunerii peste un jumătate de miliard

Una dintre principalele bănci ale sașilor „Kronstädter Allgemeine Sparkassa, devenind o puternică bancă în urma unei tranzacții,

fuzionând în 1928 cu alte trei vechi institute financiare

continuă să se desvolte intensiv. Cu un capital social de 100 milioane și rezerve de 55 milioane 955.937 lei,

institutul și-a realizat un beneficiu net de 19,184.696 lei,

evidențând o rentabilitate de 12½%.

Din profitul brut, s'a dotat fondul creanțelor dubioase cu trei milioane și deci cu această sumă,

rentabilitatea institutului se urcă la 15%,

înregistrând o dezvoltare frumoasă.

La active în bilanț evidențiază 897,080.069 lei, cu 147 milioane mai mult, decât anul precedent.

La depunerii banca din Brașov are 543,532.000 lei.

Százötvenmillió lej betéttel fizetéképtelen lett egy csernovitzi bank

A csernovitzi Kereskedelmi, Ipari és Hitelbank, amelyet Bukovina legerősebb pénzügyintézetének tartottak, beszüntette fizetéseit. A bank évtizedek óta állott fenn és az erdélyi, sőt a külföldi pénzügyintézetek is ugyancsak csak ezzel a bankkal állottak összeköttetésben. — A bank igazgatója néhány héttel ezelőtt felakasztotta magát és

meghalt. Az öngyilkosságot azért követte el, mert látta az intézet végromlását. A banknak 1200 betétese van, akik 150 millió lejt képviselnek. Egyébként összegyűltek a többi csernovitzi pénzügyintézetek és elhatározták, hogy mentőakciót indítanak, amelyben természetesen az állam és a Banca Națională is részt fog venni.

Bursa de mărfuri din Cluj își începe activitatea în scurt timp

Comitetul bursei de mărfuri în ședința ținută și-a ales de președinte pe dl Pascu Valer, vicepreședinti pe dnii dr. Gál Sighismund și Pop Sever, secretarul Căciulă Nicolae și substitutul Tatay Alexandru.

Comitetul, pentru începerea funcțiunei bursei a încredințat prezidiul să pregătească de urgență regulamentul interior și să intervină la Ministerul Industriei și Comerțului pentru

intocmirea regulamentului pentru punerea în aplicare a legei bursei. A făcut intervenție tot la Ministerul Industriei și Comerțului pentru a proceda la numirea delegatului său precum și a președintelui Camerei arbitrale.

Comitetul condus de intenția de a activa cât mai urgent bursa de mărfuri în Cluj, a cărei lipsă se simțeste tot mai mult va face toate eforturile

pentru ca 'aceasta instituție să-și poată începe în timp cel mai scurt activitatea.

Harc az aluminiumparban

A neuhauseni aluminiumparban, amely a német Lautawerke mellett Európa egyik legjelentékenyebb aluminiumparvállalata, a múlt esztendőben 11.3 millió svájci frank tiszta nyereséget ért el, amelyből immár ötödizben fizet a vállalat 15%-os osztalékot. A svájci konszern hatalmas méreteire jellemző, hogy a gyártelepek értéke 81.63 millió svájci frankkal szerepel a mérlegben, amelyből 65.83 millió frankot irnak már le, úgyhogy ezek mérlegértéke már 15.8 millió svájci frank. Az érdekeltségek 68.41 millió svájci frankkal vannak felvéve, amelyből 27 millió frank van leírva. Az előző évi mérleggel szemben több mint 13 millió svájci frank növekedést mutatnak ezek az érdekeltségek és az igazgatóság jelentése megállapítja, hogy ez legnagyobbobbrészt az olaszországi érdekeltségek növeléséből állott elő. A timföldgyárak az elmúlt évben kielégítő eredménnyel dolgoztak. A bauxitbányák termelése különböző nehézségek ellenére fokozódott és a kibányászott mennyiségeket el is adták. A svájci továbbfeldolgozótelepek éles harcot folytatnak fogyasztópiacaik megtartásáért és az árak az összes terményekben igen nyomottak.

Kállay Rudolf előléptetése

A Magyar Általános Hitelbank igazgatója, Kállay Rudolf h. ügyvezető igazgatóvá lépett elő. A tekintélyes magyar pénzügyintézet elnöksége ezzel az előléptetéssel azt a hatalmas és minden elismerést megérdemlő munkát óhajtották honorálni, mellet Kállay Rudolf az intézet romániai fiókjainak fejlesztése körül kifejtett.

A székelykereszturi kender és len feldolgozó gyár beszünteti üzemét

A székelykereszturi „Inul“ Rt., mely úgy a Székelyföldről, mint a Mezőségről jelentős mennyiségű lent és kenderet dolgozott fel, az idén leállítja üzemét. Az Erdélyben termelt len és kender jó minőségű és olcsó. A gyár azonban a külföld részére dolgozik és a nyers és feldolgozott áru vasuti fuvardíja, vámja, járulékos taxái olyan magasak, hogy azt az áru nem bírja meg.

Megalakult a kolozsvári Árutőzsde egyesülete

Megválasztották a tőzsdeválasztmány és a választott bíróság tagjait --- A tőzsdeegyesület elnöke dr. Gherman Laurean, alelnöke Ungár Lajos

Március 23-án, vasárnap tartotta meg a kolozsvári árutőzsde alakuló közgyűlését, a kolozsvári és erdélyi közgazdasági élet élénk érdeklődése mellett. A közgyűlést Romanovici Grigore, az árutőzsde interimár bizottságának elnöke nyitotta meg, aki bejelentette, hogy

az eddig tagul beiratkozott 124 vállalat és cég közül 49 képviselteti magát az alakuló közgyűlésen.

Beszámolt az interimár bizottság eddigi munkájáról és a szervezési akciójáról és javaslatára a közgyűlés egyhangú felkiáltással dr. Gherman Laurean, az Iris Keramiai Rt. vezérigazgatóját választotta meg az árutőzsde elnökévé, alelnökévé pedig ugyancsak közfelkiáltással Ungár Lajost, az Első Élesdi és Tordai Mészégető Rt. és a Kolozsvári Vasöntőde és Gépgyár vezérigazgatóját.

A közgyűlésen megjelentek lelkes óvációja közben foglalta el az elnöki széket dr. Gherman Laurean, aki elnöki exposéjában elsősorban megköszönöte a személye iránt megnyilvánuló bizalmat és ígéretet tett arra, hogy objektíven, pártatlanul fogja betölteni tisztségét.

Az alapszabályok általános tárgyalása során Hexner Béla mérnök kifogásolja, hogy az alapszabályok szövege nem tesz említést a rendkívül fontos határidőüzletről, arról, hogy milyen cégek vehetnek részt, illetve köthetnek termin üzleket, jegyezhető-e a külföldi ügylet a kolozsvári tőzsdén. Kifogásolja, hogy az alapszabálytervezet nem tartalmaz intézkedést a szállítási esedékesség, vagy a nem megfelelő áru szállítása esetére és

nem szabályozza a tőzsde viszonyát a nyilvánosság-gal,

valamint az árfolyamnapok és a tőzsdei napok kérdését. Indítványozza, hogy külön bizottságot delegáljanak az interimár bizottság által elkészített szabálytervezet gyökeres átdolgozására.

A közgyűlés azonban általánosságban elfogadta a szabálytervezetet és áttért az egyes szakaszok letárgyalására, amelyeket módosított és kiegészített.

Többek hozzászólása után a közgyűlés úgy dönt, hogy

a tőzsdei ügyletek szerződéseit bármely élő nyelven írásba foglalhatók,

ezt azonban nem tartja szükségesnek az alapszabályokban külön is lefektetni.

A választások során a tőzsdeválasztmány tagjaivá megválasztottak:

A mezőgazdasági és állati termékek osztályába: Pop Sever, dr. Jacob Adrian, Heller Samu és Bürger Albert.

Az erdei termékek osztályába, a fások csoportjába: Romanovici Grigore, Avram Gheorghe mérnök, a Regna Faipari Rt. vezérigazgatója és Kelemen Bernát, a Kalotaszegi Erdőipari Rt. igazgatója.

A bánya és ipartermékek osztályába: dr. Gherman Laurean, dr. Gái Zsigmond, Ungár Lajos, Wertheimer Miksa és Diamant Izsó, a Sodrony-ípar Rt. vezérigazgatója.

Az általános osztályba: Pascu Valer, Rosca Nicolae, Stelea Ioan és Hartig Vilmos.

A választott bíróság tagjaival egyhangulag megválasztották:

I. osztályba: Gyárfás Dezső, Herskovits Ignác, Hossu Iustin, Hirsch Adolf, Marza Nicolae, Mendl Jakab, dr. Marcu

Nicolae, Török Bálint, Vonica Aurel és Weiss Béla.

II. osztályba: Becker Henrich, a Diósi Ignác és fia Lajos Rt. nagyváradi faipari vállalat igazgatója, Blum Bernát, a Műasztalos Áruipari Rt. igazgatója, Fischer Lipót, Grün Sándor, Ilescu Victor, Molnár Rezső, Muntean Victor, Pap Fülöp, Schiopu Ioan és Stotter Aladár.

III. osztályba: Dr. Agai Andor, dr. Blaga Aurel, Hexner Béla, Jepurean R. Victor, Jónás Gyula, Laurentzi János, Manoilescu Grigore, Popa Petre, Torday József, a Lapkiadó Rt. igazgatója és dr. Weinberger Manó, a dési petróleum gyár igazgatója.

IV. osztályba: Andrea Pompeiu, Biró Andor, Boskovitz Lajos, Bischitz Jenő, Hienz Vilmos Schwartz Jakab, Szakács Kálmán, Pinteá Nicolae és Léb Miksa.

A kolozsvári árutőzsde tehát megalakult és a tényleges működést rövidesen meg is kezdi, mielőtt a tőzsdeszindikátust kinevezik.

Constituirea bursei de mărfuri din Cluj

Alegerea Comitetului și a Camerei Arbitrale

După o pregătire îndelungată bursa de mărfuri din Cluj a ținut ședința de constituire. A prezidat d. Grigore Romanovici, președintele comisiei interimare a bursei care a anunțat că s'au înscris ca membri ai bursei în total 124 de firme, din cari 49 sunt prezente. A făcut un expozeu despre activitatea comisiei interimare după care adunarea a proclamat în unanimitate pe d. dr. Laurențiu Gherman, directorul general al fabricii Iris, ca președinte al bursei de mărfuri.

D. dr. Laurențiu Gherman a făcut apoi un expozeu în care a expus programul pe care-l va urma cât va fi în fruntea bursei. Bursa din Cluj ia ființă într'un timp de criză economică, totuși ea este salutată de întreaga noastră viață economică, deoarece avem convinge-

rea că grație bursei, viața noastră economică va lua un nou avânt.

S'a procedat la citirea statutului, care după observațiile făcute de dnii Anton Pop, Valer Pașcu, dr. Aurel Blaga, Victor Ilescu, dr. Iacob Adrian și alții, a fost aprobat de adunare.

S'a hotărât ca încheierile la bursă se pot face în toate limbile vii fără nici o excepție.

A fost a discuție dacă să se aleagă 20 sau numai 16 membri în comitetul bursei. S'a hotărât ca din membrii înscriși până acum să se aleagă numai 16, iar patru locuri să fie rezervate pentru membrii cari se vor înscrie de acum înainte.

Comitetul bursei a fost alcătuit astfel:

Secția agricultură și vite:

Dr. Sever Pop, Adrian Iacob, Samuel Heller și Adalbert Bürger.

Secția forestieră: Grigore Romanovici, Gheorghe Avram, inginer și Adalbert Kelemen.

Secția miniere și industrii: Dr. L. Gherman, dr. Sigismund Gál, Ludovic Ungar, Max Wertheimer și I. Diamant directorul general al industriei sârmei.

Secția generală: Valer Pașcu, Nicolae Roșca, Ioan Ștefan și Vilhelm Hartig.

Camera arbitrală a fost alcătuită astfel:

Secția agricultură și vite: Gyárfás Desideriu Cluj, Herscovici I. „Familia“ Cluj, Hossu Iustin Blaj, Hirsch A. Adolf Cluj, Márza Nicolae Blaj, Mendl Iacob Cluj, Dr. Marcu Nicolae Aiud, Török Valentin Cluj, Vonica Aurel Cluj, Weiss Béla Cluj.

Secția forestieră: Becker Henric Oradea, Blum Bernhard Cluj, Fischer Lopold Cluj Grün Alexandru Cluj, Ilescu Victor Cluj, Molnár Ernest Cluj, Muntean Victor Blaj, Pap Filip Turda, Schiopu Ioan Cluj, Stotter Aladar Cluj.

Secțiunea miniere și industrii: Dr. Agay Andor, dr. Blaga Aurel Cluj, Hexner Béla Cluj, Jepurean R. Victor Cluj, Ionás Iuliu Alba-Iulia, Laurentzi Ioan Bistrița, Manoilescu Grigore Cluj, Pop Petre Cluj, Torday Iosif Cluj, dr. Weinberger Emanoil Dej.

Secțiunea generală: Andrea Pompeiu Cluj, Biro Andrei Cluj, dr. Blaga Aurel Cluj, Boskovitz Ludovic Cluj, Hienz Vilhelm Cluj, Schwartz Iacob Cluj, Szakács Coloman Cluj, Tinteá Nicolae Hunedoara, Léb Maximilian Cluj.

Cu asta bursa de mărfuri din Cluj a luat ființă. După ce va fi numit și sindicul, bursa va începe activitatea.

Az Ujszentannai Gazdasági és Iparbank visszavontá kényszeregyezségi kérelmét

Az Ujszentannai Gazdasági és Iparbank nemrégiben kényszeregyezséget kért önmaga ellen. Ebben az ügyben tartott az aradi törvényszék kereskedelmi bírósága kényszeregyezségi tárgyalást.

A bíróság a tárgyalás elején az iratokból megállapította, hogy va kényszeregyezséget kérő ujszentannai bank nem rendelkezik a kényszeregyezségi törvényben előírt garanciákkal és már kikerülhetetlennek látszott, hogy a bíróság kénytelen lesz az Ujszentannai Gazdasági és Iparbank ellen a csődöt elrendelni. A bíróság határozathozatalra vonult vissza, amikor megjelent a tárgyalóhelyiségben Molnár Oszkár dr., a kényszeregyezséget kérő bank jogi képviselője és bejelentette a tanácskozó bírői tanácsnak, hogy, a kényszeregyezségi kérelmet visszavonja. Ez alapon sikerült elkerülni, hogy elrendeljenek a csődöt az ujszentannai bank ellen.

**Ne fogadjon el mást
Gladys cipókrém
a legjobb!**

Közgyűlések

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank közgyűlése

Százhetven lejes árfolyamon jegyezték le a 100 lej névértékű részvényeket — Netto 17 százalék osztalékot kapnak a részvényesek

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság március 23-án, vasárnap délelőtt tartotta meg Ugron István elnöke alatt nagyszámú részvényes jelenlétében harmincötödik évi rendes közgyűlést.

Az igazgatóság jelentését Bocsánczi László vezérigazgató terjesztette elő, amelyben elsősorban a múlt évi gazdasági és pénzvizonyokat vázolta. Ezek szerint az intézet megalapozottsága és betétesinek változatlanul fokozódó bizalma most is biztosították a bank részére azt a szolid fejlődési tempót, ami mérlegeiből minden évben kitűnik.

Az intézet az elmúlt évben két tőkeemelést is vitt keresztül teljes sikerrel, amennyiben a kibocsátásra került összes részvények elhelyezésére találtak.

Ezen tőkeemelések után a bank teljesen befizetett részvénytőkéje 75,000.000 lejre, tartalékainak összege pedig 68,400.000 lejre emelkedett és a saját tőkében egy év alatt beállott szaporulat 56,100.000 lejt tesz ki. Ezen csaknem példátlanul álló nagyarányú saját tőke szaporítás az igazgatóság körültekintő gondoskodását bizonyítja, amely számolva az intézet által kezelt idegen tőkék folytonos emel-

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár közgyűlése

Külsőségekben is impozáns formák között tartotta meg szerdán a nagyváradi Egyesült Bank és Takarékpénztár hatvanegyedik évi rendes közgyűlést az intézet ujonnan és izlésesen átalakított székházában. A közgyűlésen a részvényesek nagy számban vettek részt s megelégedéssel vették tudomásul azt a szép üzleti eredményt, amit a bank mérlege mutat.

Popper Ákos dr. vezérigazgató régi tapasztalatait, etörrelátó gondosságát érvényesítette és így sikerült is az intézettel szemben támasztott igényeket kielégíteni.

A közgyűlésen egyébként ő olvasta föl magyarul, majd Ionel I. Seitan vezérigazgató-helyettes román nyelven az igazgatóság jelentését, mely elsősorban meleg és kegyeletes szavakban emlékezett meg az intézet két elhunyt felügyelőbizottsági tagjáról Károly Irén dr.-ról és Eichner Sándorról. A jelentés beszámolt arról is, hogy a pénztári for-

kedésével, a saját tőkeerő megerősítésére különös figyelmet fordít.

A 143 millió lejt meghaladó saját tőkéi

az általa kezelt idegen tőkék hatalmas összegének ma már egyötödét teszik ki.

Figyelemreméltó az is, hogy a jelenlegi körülmények között, amidőn tudvalevőleg a világpiacokon a legelsőrenü részvények is mélyponton jellegetnek,

a Hitelbank 100 lej névértékű új részvényei 170 lej árfolyamon nyertek elhelyezést.

A Hitelbank múlt évi tiszta nyeresége 17,506.546.92 lej volt, amelyből 2 millió lej a kétes követelések tartalékára iratott és a fennmaradó összegből nettó 17% osztalék kerül kifizetésre. Megjegyzendő, hogy 25 millió lej névértékű részvény, minthogy az alaptőke ezen összeggel csak az év végén emeltetett fel, csupán 1930 évtől kezdve osztalékjogosult.

A közgyűlés végül a választásokat ejtette meg, amelynek során új tagokul az igazgatóságba Velits Zoltán, a felügyelőbizottságba pedig báró Banffy Dániel, dr. Fejér Aladár, Janesó Sándor és Valkay Kálmán választották be.

galmi termet — megfelelő és izléses átalakítással — az emletről a földszintre helyezték át és ezzel a bank ügyfeleinek kényelmét szolgálják.

Ami a számadásokat illeti, az intézet 60 millió lei alaptőke és 15 millió tartalékalap mellett több, mint 14 és fél millió lei tiszta nyereséget mutat és ebből 3 millió kétszáz-ezer leit a kétes követelésre tartalékoltak, a tisztviselői nyugdíjalap részére pedig 400.000 leit fordítottak. Az évi jelentés köszönetet mond még a Banca Nationala kormányzójának az elmúlt üzleti évben nyújtott hitelekért.

A felügyelő bizottság évi jelentését dr. Thury Kálmán és Pappoudoff Theodor felügyelőbizottsági tagok terjesztették elő.

A közgyűlés a zárszámadások tudomásul vétele után az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok megválasztását ejtette meg és megválasztotta a folyó év üzleti évre a régi igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat.

A közélet és közgazdaság reprezentánsai vettek részt a Marmorosch, Blank és Társa Rt. közgyűlésén

Vasárnap volt a Marmorosch, Blank & Co. Rt. közgyűlése, a nagy számban megjelent részvényesek részvételével. A közgyűlésen a kormánytagjai közül megjelent Vaida belügyminiszter, ott volt Popovici Mihály, Junian igazságügyminiszter, a liberálisok közül Duca, Argetoianu, Franasovici, Tatarescu, stb.

Manoilescu-Râmnicéanu, a bank igazgatóságának elnöke üdvözölte a megjelenteket és azután a részvényesek állva hallgatták végig a bank megalapítójáról, Blank Móricról mondott megemlékezését. Az igazgatóság jelentése a bank helyzetéről adott számot.

A jelentés kiemeli a pénzügyi intézet nagy mobilitását, 3933 millió követelésből a bank 2565 milliót a legkönnyebben tud mobilizálni.

A múlt évben új fiókok nyitak meg Jasiban, Bacauban, Râmnicul Saratban és Amsterdamban. Az osztalékot 126.82 bruttó összegben állapították meg. A bank tartalék-tőkéje 332 millió 817.000 lej. Clineanu, a Nemzeti Bank volt igazgatója javasolta az igazgatóság jelentésének és a mérlegnek elfogadását és a

javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A gyűlés végén Blank Aristid vezérigazgató emelkedett szólásra. Meg van hatva attól a diszkreciótól, amellyel a részvényesek nem említik fel az utolsó három hét eseményét. Szükségesnek tartja azonban, hogy erről az eseményről beszéljenek, mivel az a bank erkölcsi és anyagi erejét bizonyította be. Négy napon át a bank pénztárát a betétesek egy része bizonyos alármirozó hírek következtében megostromolta, de

a pénztár minden további nélkül kifizette a követelt összegeket,

amivel bebizonyosodott, hogy a bank előrelátó és jól fel van szerelve ilyen esetekre. A Nemzeti Bank a helyzet teljes megértésével bocsátotta rendelkezésre a szükséges összegeket és az akcióban a bank belföldi és külföldi barátai is segítségül voltak. A helyzet lecsillapodott, a betétesek belátták, hogy pénzüik biztonságban van s a bank már vissza is fizette a Nemzeti Banktól kapott összegek felét. A közgyűlés lelkesen megéljenjezte az igazgatóságot.

A Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. közgyűlése

A kolozsvári Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. folyó hó 22-én, szombaton délután 4 órakor tartotta XXXV. évi rendes közgyűlést, gr. Béli Kálmán elnöke alatt a részvényesek nagy érdeklődése mellett. Az igazgatóság jelentését és az 1929. évi zárszámadásokat Ferenczy Gyula vezérigazgató terjesztette elő. Az intézet vezetősége a viszonyokhoz alkalmazkodva az összes üzletágaknál mérsékelt mérvű fejlődésre helyezte a fő súlyt, gondoskodva azonban az intézet belső megerősítéséről, amit igazol egyrészt az elmúlt év folyamán keresztülvitt sikeres tőkeemelés, másrészt annak a kellemes üzleti kapcsolatnak intenzívvé tétele, amit Középeurópa egyik vezető pénzintézetével, az Angol-Magyar Bank Rt.-gal fenntart.

Az intézet terjeszkedési programjához hiven affiliáta a 60 éves multtal bíró Nagyenyedi „Kisegítő” Takarékpénztár Rt.-ot és ezen tranzakcióval értékes új piacot szerzett.

Dr. Bene Ferenc a felügyelőbizottság jelentését olvasta fel.

Dr. Kertész Jenő a részvényesek nevében elismerését és köszönetét fejezte ki az intézet vezetőségének és a tisztikarnak eredményes működésükért és a kedvező üzleteredményért.

Az igazgatóság mandátuma lejárván, a közgyűlés az igazgatóságba a régi igazgatósági tagok nagyrésztét újraválasztotta és új tagokul Kálmán Henriket, az Angol-Magyar Bank vezérigazgató-helyettesét, Heltai Bélát, az Angol-Magyar Bank ügyvezető-igazgatóját, Radó Pált, az Angol-Magyar Bank igazgatóját és Heves Vilmos kolozsvári mérnököt egyhangulag megválasztotta. Ugyanekkor megválasztotta a felügyelőbizottságot is.

Németország megszavazta a kukoricamonopollumot

A német parlament 195 szavazattal 122 ellenében megszavazta a kukoricamonopollumról szóló törvényt, amely ellen a román gazdasági érdekvépviseletek már eleve tiltakoztak. Erre a törvényjavaslatra volt visszavezethető a román-német gazdasági tárgyalások megszakadása. A gazdasági tárgyalások megszakadásával kapcsolatban Manoilescu Mihály, a kereskedelmi és iparkamarák országos szövetségének elnöke is nyilatkozott. Kijelentette, hogy most már gondolni sem lehet a kereskedelmi szerződés megkötésére és amikor átmeneti jellegű egyezményt köt Románia Németországgal, akkor a jelenlegi állapotot tartják fenn és így a tarifális kérdés sem nyer rendezést.

MÉRLEG FIGYELŐ

Netto 20 százalék osztalékot fizet a temesvári Leszámitolóbank Rt.

Az intézet fejlődését és rendkívüli mobilitását igazolja az 1929. évi mérleg

A temesvári Leszámitolóbank Részvénytársaság igazgatósága március hó 5-én tartott ülésében megállapította az 1929. évi mérlegét, mely a nyereségelővitel figyelembevételével 8,977.806 lej eredményt tüntet fel, melynek alapján az április 10-ikére egybehívott 24. rendes közgyűlésnek oly értelmű javaslatot fog előterjeszteni, hogy az intézet részvényei után, mint az előző évben, nettó 120 lej (20%) osztalék fizetessék.

Az intézet mérlegét egyébként lapunk más helyén közöljük, melyből az intézet további fejlődése és rendkívüli mobilitása tűnik ki, mely a betétek emelkedése mellett főképpen abban jutott kifejezésre álló hitelét aránylag kis mértékben vette csak igénybe.

Az igazgatóság elhatározta, hogy az intézet tisztviselői részére nyugdíjalapot létesít, melyre nézve a közgyűlésen fog megfelelő javaslatot tenni.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár zárszámadásai

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár választmánya e hó 19-én Purgly László elnöke alatt tartott ülésén terjesztette elő az igazgatóság az 1929. évi zárszámadásokat és közgyűlési jelentéseket.

A választmány megelégedéssel vette tudomásul az előterjesztett adatokat és az intézetnek azokban mutatkozó nagy-

arányu fejlődést. Továbbá hozzájárult az igazgatóságnak a folyó hó 29-én megtartandó 40-ik rendes közgyűlés elé terjesztendő ama javaslatához, hogy az elért nyereségből, úgy mint az elmúlt évben, részvényenkint netto 16 százalék, azaz 160 lej fizetessék ki osztalékkul.

A Kalotaszegi Erdőipar Rt. huszonöt százalékos rentabilitást ért el 1929-ben

A faipar elmúlt évi dekonjunkturája ellenére emelkedett a rentabilitás mindazonkánál a vállalatoknál, amelyek kitűnő eladási szerveikkel biztosítani tudták produktumaik elhelyezését. Ezek között is a legelső köztül való a Kalotaszegi Erdőipar, amely olyan időben is kedvező üzlet eredménnyel zárta mérlegét, amidőn a szakma vállalatainak nagyrésze veszteséggel dolgozott. A Kalotaszegi Erdőipar Rt. 1929. évi mérlegében 10 millió lej részvénytőke és 1,267.879.35 lej tartalékok mellett 2,824.730.74 lej tiszta nyereséget mutat ki, ami a tőkék 25 százalékos jövedelmezőségének felel meg.

A növekvő forgalom a termelés növelését és ezzel együtt a kitermelt készlet emelkedé-

sét vontta maga után. Ennek megfelelően az árukészlet, az erdők és a kitermelt fa az előző évnek több, mint kétszeresére, 32,637.545 lejre emelkedett. Az ingatlanok 140.250.42 lej, az épületek, fűrészek és szerszámok 1 millió 968.788.83 lej, a berendezések 4,052.065.26 lej, az értékpapírok 300 ezer 637.56 lei értékeléssel szerepelnek a mérlegben.

A váltótárca 505 ezer 164.17, adósok 6,186.150.78, hitelezők tétele 32,243.905.91 lejt tesz ki. Az aktívák mérleg szerinti összege 47,572.131.58 lej, az előző évinél 12½ millióval több. Bruttó nyeresége 9 millió 218.351.35 lej, az előző évnek másfélszerese. Ez évi nyeresége az 1928. évnek majdnem kétszeresét teszi ki.

A Kronstädter Allgemeine Sparkassa betétállománya meghaladja a fél-milliárd lejt

Az erdélyi szászág egyik vezető intézete, a Kronstädter Allgemeine Sparkassa, most megjelent 1929. évi mérlegében mutatkozik annak az 1928. évben keresztülvitt tranzakciónak hatása, amelyből az intézet méreteiben megnagyobbodva, tőkékben megerősödve és üzletágainál jelentős fejlődéssel került ki.

Három régi és jónövű szász pénztár 1928. évi beolvastásával vett nagyobb lendületet ez a

fejlődési folyamat

és az 1929. üzletévben elért forgalom és fejlődés jelentősen meghaladja a Kronstädter Allgemeine Sparkassa azelőtti és a beolvastott szász intézetek együttes forgalmát is.

100 millió részvénytőke és 55,955.937 lej tartalékok mellett 19,184.696 lej a kimutatott tiszta nyereség (12½%-os jövedelmezőség) és ezenkívül a bruttó nyereség terhére 3 millió lejjel dotálja a kétes köve-

telések tartalékát, ami

a rentabilitást 15 százalékra emeli.

A kihelyezések több, mint 100 millió emelkedését a saját tőkét gyarapodásából, a betétállomány 64½ millió és a Banca Nationalánál rendelkezésre álló reeszkompt 35 millió emelkedéséből fedezte az intézet, míg a hitelezők tételének 40 millió emelkedése a pénzkészlet emelkedését idézte elő és ezzel biztositotta az intézet kitűnő mobilitását, amit híven fejez ki a 22½ millió készpénzkészlet és a 46½ mil-

liós bankoknál diszponibilis tőke.

A betétállomány 543 millió 532.009,

a Banca Natională reeszkompt 86,447.028, folyószámlai hitelezők 72,591.296, váltótárca 274,113.283, a folyószámlai adósok tétele 436,238.640 lejt tesz ki. Az értékpapírok 49,738.502, az ingatlanok 38,502.721 lej értékeléssel szerepelnek a mérlegben. Az aktívák mérleg szerinti összege 897,080.069 lej, az előző évinél 147 millióval több.

BILANȚURI NOUI

„Casa Noastră“ din Sătmă și-a realizat un profit de peste 15 milioane

Institutul „Casa Noastră“, societate pentru bancă, industrie și comerț în Sătmă, continuă să se desvolte, fiind cel mai mare institut financiar în Nordul Ardealului. Conducătorii institutului pentru menținerea bonității, au controlat cu cea mai mare atenție, toate cererile de împrumuturi, ce li s'au prezentat și astfel „Casa Noastră“ a reușit ca portofoliul cambiilor de 164 milioane 866.131 lei și creditele în cont-curent de 147,030.522 lei să fie compuse solid.

Situația pieței din Sătmă nu a dat posibilitatea unei plasări de credite în proporții mai mari.

Față de această situație, capitalurile străine și mai ales depunerile au crescut într-o măsură foarte mare. Din cauza aceasta, banca și-a redus cu 9½ milioane portofoliul creditorilor cu dobândă urcată și cu 53 jumătate milioane reescomptului la Banca Națională, cari au fost ținute parte în casă și parte în giruri la Banca Națională, și astfel numerarul în casă și

capitalul disponibil la bănci, s'a ridicat la 76 milioane 316.914 lei,

obținând astfel o mobilitate de

care puține bănci se bucură în Ardeal. Depuneri: 177,313.117 lei (creștere de 34½ milioane). Creditori 66,515.965; reescompt 81,494.987 din care la Banca Națională 71,370.020 lei, la Creditul Industrial 418.000 lei, reescompt în valută străină 9,706.967 lei. Efecte de valori și acțiunile întreprinderilor aparținătoare Băncii, 30,565.247 lei. Imobilele cifrează în bilanț la 2 milioane ne 208.000 lei.

Activele după bilanț fac 420,986.819 lei. Profit brut 27 milioane 017.855 lei, cu 1½ milion mai mult, decât în anul 1928. După un capital social de 50 milioane lei și rezerve de 23,400.000, se arată profit net de 15,136.278 lei, ce corespunde la

o rentabilitate de 20.62% a capitalului.

Din profitul net arătat de bancă, se va plăti un dividend brut de 22%, trecându-se în același timp suma de 4 milioane, la diferite rezerve, prin care fondul de rezervă este sporit la 27,400.000 lei (55%). Obținerea acestui rezultat excelent se datorește direcțiunii alcătuite din dnii director general Octavian Pop, director Maurițiu Reitter junior, și Ioan Franco subdirector.

Plata datoriilor în restanță ale Statului

Ministerul de finanțe a trimis o adresă celorlalte departamente prin care le invită ca cel mai târziu până Luni dimineața să înainteze Ministerului de finanțe un tablou revizuit de toate

datoriile în restanță ale fiecărui departament,

natura datoriei și vechimea ei.

Tablourile ce s'au înaintat până acum Ministerului de finanțe, nu sunt complete. Unele conțin datorii achitate din excedento bugetare, economii etc.

Cunoscându-se resursele reduse ale Statului este dela sine înțeles, că un

se pot achita acum și creanțele lichide de diferitele departamente din fondurile lor speciale.

Aceste departamente cari nu vor înainta la timp tablourile cerute, nu li se vor prevedea fondurile necesare pentru achitarea acestor datorii.

Plățile vor începe pe ziut de 1 Aprilie.

În trimestrul Aprilie se vor achita datoriile în restanță ale Statului din exerciții încheie numai până la anul 1920 închezând datoriile în restanță din celelalte exerciții urmând să fie achitate în trimestrele Iulie și Octombrie a. c.

A CFR az értékvámok eltörlését sürgeti

A csatolt területek egyes városai értékvámot léptettek életbe, mely az eddigi kövezetvámot volt hivatalosan helyettesíteni. Ez ellen az értékvám ellen az egyes városok kereskedői mindenütt tiltakoztak, mert a fogyasztást megrágtja. Most a CFR is rájött ennek a rendelkezésnek hátrányaira és lépéseket tett abban az irányban, hogy a városok szüntessék be a vasúti áruk utáni értékvám szedését. A CFR emiatt károkat szenvedett, mert egyes kereskedők hogy kijátszák a rendelkezést, nem vasuton, hanem kocsikon és teherautókon szállították be az árukat.

Citiți „Lemnul“

O tranșacție în chestia fabricii „Loeble“

Luni a avut loc la Ministerul de finanțe o consfătuire în chestia fabricii de spirt de vin Loeble din Oradea-Mare la care au luat parte reprezentanții fabricii pentru a se găsi soluția stingerii procesului intentat de către fabrică Ministerului de finanțe. Fabrica a intentat acest proces, deoarece Ministerul de finanțe refuza să elibereze sau mai bine zis să deblocheze cantitatea de fructe importată de fabrică.

ținând-o sechestrată la Constanța.

După ce fabrica a dus mai multe tratative fără nici un re-

zultat, ea a chemat în judecată Ministerul de finanțe în fața Curții de Apel din Oradea Mare, care a fixat termenul de judecată în ziua de 1 Aprilie.

Fabrica este susținută în proces de d. J. Perieteanu.

Se crede că această afacere, care a făcut de altfel multă vâlvă, se va termina cu o tranșacție și o deplină înțelegere

cu atât mai mult cu cât aceasta, după părerea specialiștilor e chiar în interesul Statului, deoarece după textul legii, fabrica Loeble n'a făcut o ilegalitate, ci cel mult a lucrat contra intenției legii.

Inlesnirea exportului făinei spre Orient

Consiliul de administrație al Regiei autonome cfr. a aprobat ca pentru încurajarea exportului de făină în Orient, să se acorde la transporturile predate în traficul direct de mărfuri român-oriental, — dela stațiunile situate la o distanță mai mare de 300 klm. de Constanța port și destinate Alexandria (Egipt), — o reducere de 5 la suta, asupra taxelor de transport, socotite de la stațiunea de predare și până la Alexandria.

Această reducere se va acorda, în mod exclusiv, numai la transporturile predate cu scrisori de trăsură-conosament, în traficul român-oriental, până la 15 August 1930. de la care dată reducerea încetează.

KRONSTÄDTER ALLGEMEINE SPARKASSE

AKTIVA

Bilanz vom 31. Dezember 1929.

PASSIVA

Barvorrat, fremde Geldsorten und Giroguthaben bei der Banca Națională	22,652.178	Aktienkapital	100,000.000
Guthaben bei Banken	46,585.247	Rücklagen:	
Wertpapiere:		Allgemeine Rücklage	38,877.869
a) eigene	48,063.602	Pfandbriefsicherstellungs-	
b) der Pfandbriefsicherstellungs-Rücklage	1,674.900	Rücklage	1,500.000
Hypothekar-Darlehen:		Rücklage für Ruhegehälter	14,485.075
a) gewöhnliche Hypothekar-Darlehen	39.997	Rücklage für zweifelh. Forderungen	3,000.000
b) Pfandbrief-Darlehen	2,189.710	Direktor Hans Eder-Stiftung	1,092.993
Wechselforderungen	274,113.283	Einlagen:	
Forderungen in laufender Rechnung	436,238.640	Spareinlagen und Einlagen in laufender Rechnung	543,532.009
Verschiedene Aktiva	21,528.214	Pfandbriefe im Umlauf	2,161.800
Liegenschaften:		Verloste, nicht behobene Pfandbriefe	584.600
1. Neues Anstaltsgebäude, Marktplatz, Flachszeile Nr. 31, 32 und 33	26,225.315	Verbindlichkeiten in laufender Rechnung	72,591.296
2. Haus Kornzeile Nr. 7	1,650.760	Reeskompte bei der Banca Națională	86,447.028
3. Konzerthaus samt den dazu erworbene Nachbarhäusern Hirschergasse Nr. 12, 14 und 16 und Waisenhausgasse Nr. 2 und 4	1	Verschiedene Verpflichtungen	9,618.927
4. Verschiedene Baulichkeiten	10,626.645	Vorausempfangene Zinsen	6,203.414
Einrichtung	1,301.330	Laufende Zinsen und unbehobene Zinsscheine von Pfandbriefen	374.456
Laufende Zinsen von Wertpapieren	4,190.247	Unbehobene Dividende	425.906
	897,080.069	Reingewinn	19,184.696
			897,080.069

Kronstadt, am 31. Dezember 1929.

Deutsch e. h., Generaldirektor

Warga e. h., Oberbuchhalter

Geprüft und richtig befunden. Kronstadt, am 12. März 1930.

DER AUFSICHTSRAT:

Rudolf Schmidt e. h.

Ludwig Servatius e. h.

Moritz Schlandt e. h.

Heinrich Tischler e. h.

Julius Fromm e. h.

Ernst Peter Kroner e. h.

Otto Rhein e. h.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság“

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi széklapja
Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } TRAIAN CHIRILĂ
Igazgató és felelős szerk: }

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an	Pentru particulari comercianți și industriali	1200 lei
Belföldön egész évre	Pentru bănci instituțiuni financiare și societăți	2000 lei
	Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	Bankoknak, pénzügyintézeteknek és társaságoknak	2000 lei
	Pentru străinătate	1500 lei.
	Külföldre	

Jumătate an	{ 600 lei
	{ 1200 lei
Félevere	{ 600 lei
	{ 1200 lei

Aranyturi — Hirdetések:

Pagina I. a. cm ²	} 20 lei
Cimlapon I. oldalon cm ² -ként	
In text	} 15 lei
Szövegoldalon	
Un sir garmond	} 80 lei
Egy garmond sor	

Casa Noastră S. A. pentru Bancă, Comerț și Industrie în Satu-Mare

ACTIV			Bilanț General la 31 Decembrie 1929			PASIV		
Cassa:					Capital			50,000.000
Numerar și valute străine	23,561.517				Rezerve*	13,000.000		
Disponibil la B. N. R. și alte bănci	52,755.397	76,316.914			pt. creanțe dubioase**	9,000.000		
Portofoliu de efecte comerciale:					Fond de pensuni proprietatea Instituției***	1,400.000	23,400.000	
Efecte de primit	154,524.364				Depozite:			
Efecte de primit Credit Industrial mica Industrie	634.800				cu livrete și cont curent		177,315.117	
Efecte de primit Valute Străine	9,706.967	164,866.131			Garanții:			
Acțiuni și efecte publice:					avale	23,101.554		
Acțiunile Societăților controlate de noi și diverse acțiuni și efecte publice		30,565.247			Conturi curente creditoare		66,515.965	
Debitori în cont curent:					Reescont:			
Acoperit cu: Efecte Publice, Acțiuni, Cesiuni, Mărfuri, Ipoteci, etc.		147,030.522			la Banca Națională a României	71,370.020		
Imobile:					la Creditul Industrial București	418.000		
Imobile Satu-Mare: Str. Lucaciu No. 5. Str. Horia No. 5. Baia-Mare: Piața Unirii No. 7. Magazia dela gara Baia-Mare		2,208.000			în valute străine	9,706.967	81,494.987	
Inventar					Cecuri și plăți americane, plăți restante, trate, etc.		4,513.228	
Garanții:					Dividende neridicate		57.878	
pt. clienți și avale	23,101.554				Interese transitorii		2,553.366	
					Beneficiu net:			
					Beneficiu pe 1929	13,060.171		
					Report din 1928	76.107		
					Fond de rezerve pentru creanțe dubioase din profitul pe 1929	2,000.000	15,136.278	
		420,986.819			*Cu dotația din anul 1920 se ridică la Lei			420,986.819
					**Cu dotația din anul 1929 se ridică la Lei	14,750.000		
					***Cu dotația din anul 1929 se ridică la Lei	11,000.000		
					Cu dotația din anul 1929 se ridică la Lei	1,650.000		
					Total Lei	27,400.000		
Depozite de valori:					Depozite de valori:			
Efecte Publice și Acțiuni	21,191.234				Efecte Publice și Acțiuni	21,191.234		
Mărfuri, Cereale și Lemne în Gaj	9,683.201				Mărfuri, Cereale și Lemne în Gaj	9,683.201		
Efecte Comerciale în Gaj	161,268.101				Efecte Comerciale în Gaj	161,268.101		
Ipoteci	35,363.757				Ipoteci	35,363.757		
Efecte spre Incasare	23,354.060	250,860.353	66		Efecte spre Incasare	23,354.060	250,860.353	66
		250,860.353	66				250,860.353	66

Ioan Franco subdirector, exp. contabil Dr. Octavian Popp director general Maurițiu Reiter jun. director Mircea Cloranu procurist, sef. cont. exp. cont.
Gheorghe Dragoș expert contabil Dr. Traian Erdeli Dr. Ștefan Dărăbant președinte Dr. Eugen Seleș Dr. Augustin Silvași

MEGHIVÓ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Leszámitolóbank Rt.

1930. április 10-én d. u. 5 órakor az intézet helyiségében megtartandó

XXIV. rendes közgyűlésére.

N A P I R E N D:

1. Az igazgatóság évi jelentése, az 1929. évi mérleg előterjesztése és az igazgatóság indítványa a nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelőbizottság jelentése az igazgatóság által előterjesztett mérleg, valamint a nyereség felosztása tárgyában.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása iránti indítvány felett.
4. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az igazgatóság jelentése a korábban elhatározott alapítókezelés engedélyezésére vonatkozólag.
6. Igazgatósági tagok választása az alapszabályok 22., 23. és

25. §§-ainak értelmében.

7. A felügyelőbizottság választása az alapszabályok 32. §-a értelmében és tiszteletdíjának megállapítása az 1930. évre.

Mindazon részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, részvényeiket legkésőbb 1930. évi április 7-ig bezárólag tartoznak az intézet pénztáránál letétbe helyezni. A megvizsgált mérleg, valamint a felügyelőbizottság vonatkozó jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében a t. részvényesek rendelkezésére áll.

Timișoara, 1930. március hó 5.

Az Igazgatóság.

VAGYON

MÉRLEGSZÁMLA 1929. DECEMBER 31-ÉN.

TEHER

	Lei	b.	Lei	b.		Lei	b.	Lei	b.
Pénztárkészlet és idegen pénznemek	10,683.599				Részvénytőke			24,000.000	
Belföldi pénzüzeteknél elhelyezett összegek	17,289.260		27,972.859		Tartalékalap			9,000.000	
Külföldi pénzüzeteknél elhelyezett összegek és adóssok külföldi értékben			26,848.907		Kétes követelések tartalékalapja			5,000.000	
Értékpapirkészlet			10,096.325		Betétek takarékbetétkönyvekre és folyószámlában			126,361.325	
Leszámitolt váltók			86,725.065		Hitelezők és betétek külföldi értékben			25,638.546	
Folyószámlaadóssok	52,251.206				Visszleszámitolt váltók a Banca Națională a României-nál			15,981.190	
Intézetünk érdekköréhez tartozó vállalatok tartozása	12,232.800				Fel nem vett osztalék			28.241	
Hadikölcsönombardok	675.795				Átmeneti tételek			3,667.884	
Törlesztéses jelzálogkölcsönök	7.081		65,166.882		Nyereség-elővitel 1928. évről	1,155.046			
Ingatlanok			3,000.000		Nyereség-elővitel 1929. évi nyereség	8,977.806		10,132.852	
			219,810.038					219,810.038	

A könyvelésért:

Solymos s. k.

aligazgató — contabil autorizat

AZ IGAZGATÓSÁG:

Ing. Blășiaș s. k. elnök Berger s. k. Dr. Bodiu s. k. Dr. Cioban s. k. Forró s. k. Giurescu s. k. Dr. Hajdu s. k.
Havas s. k. Dr. Iacobi s. k. Kubicek s. k. vezérigazgató Neubauer s. k. Pincu s. k. Schwartz s. k. Ștefănescu s. k.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Popovici s. k. elnök — expert contabil Coman s. k. Grünberger s. k. Rácz s. k. Reisz s. k. Schneer s. k. expert — contabil Szivós s. k. Zádor s. k.

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de textile din Ardeal
Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERT ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73.400.000

Sediul Social : Satu-Mare.

Sucursale :

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni :

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-ter) 7

Fiókjai : Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. —

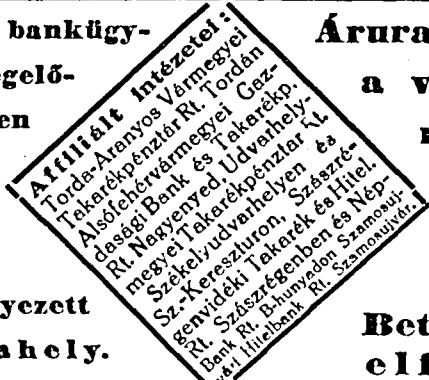
Saját tőkéi **85** millió lej

Minden banküg-
yletet legelő-
nyősebben
végez.

Engedélyezett
devizahely.

Áruraktárai
a vasut
mellett

Betétkeket
elfogad

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.
Fiókinntézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen
Zălau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő” Ta-
karékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-
marosujvári fiókinntézete.

Saját tőkéi **58** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyősebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.

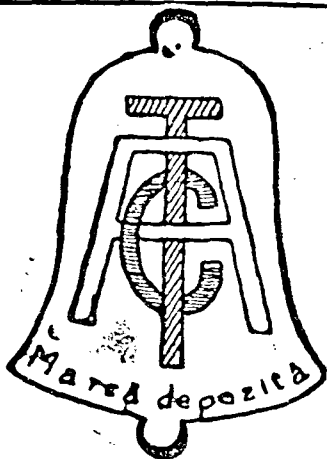
Ardealul Economic
Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20—
Szöveg között cm²-
ként — Lei 15—
Többi hirdetési ol-
dalon — Lei 10—
Egy garmond sor Lei 80—

Cititi

„Lemnul”

Cuaceastă mare a este prevăzut
fiicare obiect de argint și lux fa
bricat în fabrica

„TACĂMUL” din

Finetă de 800!

Fabricatiile se pot procura în prăvăliile re-
bijuterii mai bune. Numai pentru revânzător, Cluj
„Tacămul” fabrică de argintării, Cluj
Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-32
Adresa telegrafică: „Tacămul”